

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

KABINET MINISTRA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-9/2012-59

Datum: 21.6.2012

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
(Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10) izdajam

PROGRAM

DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA – VODENJE IN SKUPINSKA DINAMIKA

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	4
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	4
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	4
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	5
14 VIDEZ LISTINE	5
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	5
B POSEBNI DEL	6
16 PREDMETNIK.....	6
17 KATALOG ZNANJA	7
18 KONČNA DOLOČBA	8

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja – vodenje in skupinska dinamika (v nadaljnjem besedilu: program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

Za uspešno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je treba zagotoviti stalno usposabljanje vodij teh sil. Poleg dobrega poznavanja stroke in organiziranosti sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bi moral vsak vodja poznati tudi osnove vodenja, s poudarkom na psihološkem vidiku in skupinski dinamiki ter imeti spretnosti in znanje za komuniciranje po vertikalni in horizontalni liniji.

Uspešnost reševanja problemov v skupini udeležencev je v neposredni soodvisnosti z uspešnostjo procesa oblikovanja in vzdrževanja odnosov. Za uspešno reševanje problemov mora v skupini vladati ugodno ozračje.

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje je namenjeno predvsem vodjem, ki operativno-strokovno vodijo Civilno zaščito (v nadaljnjem besedilu: CZ) ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Udeleženci usposabljanja so:

- poveljniki CZ, njihovi namestniki ter člani štabov,
- poverjeniki za CZ,
- vodje enot, služb in drugih operativnih sestav društev ter drugih nevladnih organizacij oziroma gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, ki sodelujejo pri zaščiti, reševanju in pomoči, ter njihovi namestniki,
- javni uslužbenci v zaščiti in reševanju, ki opravljajo vodstvene naloge.

Glede na potrebe pošiljateljev se lahko v usposabljanje vključijo tudi drugi posamezniki, ki niso naštetih med udeleženci v prejšnjem odstavku.

4 CILJI PROGRAMA

Cilji usposabljanja so:

- poznavanje in obvladovanje vloge vodje ter razumevanje koncepta in procesa vodenja,
- izboljšanje in nadgradnja vodstvenih veščin udeležencev,
- izboljšanje komunikacijskih spretnosti udeležencev za delo z ljudmi, še posebej v težkih in konfliktnih situacijah v intervencijah ob naravnih in drugih nesrečah,
- poznavanje zakonitosti skupine in skupinske dinamike ter ustrezno prepoznavanje in konstruktivno usmerjanje skupinskih procesov,
- poznavanje tipov vodenja, ki pomagajo pri reševanju nalog in razvoju skupine.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja 24 pedagoških ur. Če se pojavi potreba po dodatnem znanju, se programu dodajo dodatne ure.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Znanje se preverja sproti pri posameznih vsebinah z metodama razgovora in reševanja problemov.

Pri kombiniranem usposabljanju (klasičnem in usposabljanju na daljavo) se poznavanje teoretičnih vsebin preveri s testom v e-učilnici.

Ocenjevanje znanja ni predvideno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pripadniki CZ morajo imeti opravljeno predpisano uvajalno in temeljno usposabljanje. Za druge ciljne skupine posebnih pogojev ni.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

Pri kombiniranem usposabljanju je pogoj za usposabljanje uspešno opravljen test v e-učilnici.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Program ne predvideva posebnih pogojev.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec programa pridobi osnovno znanje, spretnosti ter veščine vodenja. Usposobljen je, da prepozna in razume probleme, povezane s skupinsko dinamiko, izbere ustrezne teoretične koncepte in razvije ustrezne rešitve in ravnanja.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava RS za zaščito in reševanje, izvajalec pa Izobraževalni center za zaščito in reševanje.

Usposabljanje praviloma poteka v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje, teoretično usposabljanje se lahko izvede tudi na daljavo.

Pri usposabljanju se uporabljajo različne metode dela, ki so predvidene za odrasle udeležence, in sicer:

- razlaga,
- prikaz,
- praktično delo,
- delo s pisnimi viri,
- razgovor,
- študije primerov,
- uporaba video posnetkov,
- igre vlog in
- e-učenje.

Za izvajanje programa so potrebna učna sredstva in pripomočki:

- učno gradivo,
- učilnica z multimedijско opremo,
- poligon za izkustveno učenje,
- druga učna sredstva in pripomočki, ki jih določijo predavatelji za izvajanje vaj.

Občine, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije krijejo za svoje udeležence del stroškov izvedbe usposabljanja. Pošiljatelji krijejo stroške nadomestila za plače, potne stroške, stroške prehrane in namestitve.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Vsebina programa se lahko prilagodi glede na naloge konkretne ciljne skupine, še posebej pri praktičnih vajah.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji morajo biti strokovnjaki s področja psihologije, vodenja, skupinske dinamike in morajo poznati organiziranost sistema za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zanje se zahtevajo tudi osnovno pedagoško-andragoško znanje in predavateljske izkušnje.

14 VIDEZ LISTINE

Ob koncu usposabljanja dobi udeleženec potrdilo o udeležbi na usposabljanju (z imenom programa in datumom usposabljanja).

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- Vida Juratovec, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- dr. Marko Polič, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani,
- dr. Boštjan Bajec, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani,
- Olga Andrejek, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Teme	Število pedagoških ur
1 Uvod v usposabljanje	0,5
2 Vodenje: <ul style="list-style-type: none">- narava in vrste vodenja,- vloga vodje,- značilnosti in izbira vodij,- usposabljanje vodij,- stres pri vodenju,- poveljevanje in odločanje,- vodstvena ekipa, njene značilnosti in oblikovanje.	4 (dodatne ure, če je treba)
3 Komunikacija: <ul style="list-style-type: none">- osnove komunikacije (elementi komunikacijskega procesa, zakonitosti in cilji, komunikacija kot dvosmerni proces, osebni slogi in transakcije ali kako vplivamo na druge in drugi na nas, etični vidiki komuniciranja),- motnje učinkovitega komuniciranja (organizacijske, čustvene, medosebni konflikti, nezaupanje, sovražnost itn.) ter njihovo obvladovanje,- neposredna vertikalna oz. horizontalna komunikacija na kraju nesreče (proces, predstavitev, primerjave tveganj, nadrejeni-podrejeni, delegiranje odgovornosti, komunikacija z vodjo intervencije ter drugimi predstavniki sil za zaščito, reševanje in pomoč, s predstavniki policije in vojske, z drugimi službami in ustanovami),- načrtovanje, delovanje in vrednotenje komunikacije ob nesreči (gradivo, medosebno komuniciranje, delo z mediji, govornice, informacijska tehnologija).	3 (dodatne ure, če je treba)
4 Skupinska dinamika – faze in zakonitosti: <ul style="list-style-type: none">- pojem skupinske dinamike (definiranje področja, teorije skupinske dinamike in faze razvoja skupine),- majhne skupine (vrste, struktura, oblikovanje, vloga posameznikov v njih, odnosi z okoljem),- interakcije v majhnih skupinah (delitev in uporaba moči, mehanizmi psihosocialne interakcije, reševanje problemov),- vodenje in odnosi v majhni skupini (vodje in privrženci, doseganje ciljev, ocenjevanje uspešnosti posameznikov in skupine, spoštovanje raznolikosti),- izzivi skupinskega dela (viri in napačna zaznava konfliktov, vzpostavljanje zaupanja in pogajanje, spremembe in odpori do sprememb, skupinsko odločanje, mišljenje, preživetje),- oblikovanje timov in timsko delo (procesi oblikovanja dobro delujočega tima, elementi in veščine timskega dela, izkustveno učenje).	16 (dodatne ure, če je treba)
5 Vrednotenje in zaključek usposabljanja	0,5
	24 (dodatne ure, če je treba)

Skupaj:	je treba)
---------	-----------

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, splošne cilje, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo informativne in formativne cilje.

Predmet ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
Uvod v usposabljanje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna namen, cilje in vsebino usposabljanja; 	
Vodenje	<ul style="list-style-type: none"> - pozna temeljne metode in tehnike organiziranja in vodenja, - razume pomen učinkovitega dela z ljudmi, - razume pomen motivacije kot enega ključnih orodij vodenja, - pridobi znanje in veščine za učinkovito vodenje; 	<ul style="list-style-type: none"> - ustrezno vodi glede na konkretno situacijo, - vodi z motiviranjem, - pridobi spretnosti in veščine za ustrezno odločanje in učinkovito vodenje;
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - pozna osnovne elemente, zakonitosti in cilje komunikacije, - pozna osnovne elemente učinkovite komunikacije z različnimi osebami (mirnimi, agresivnimi, prizadetimi), - pozna komunikacijske veščine in spretnosti dela s skupino, - razume pomen ustrezne osebne naravnosti v aktivnostih ter osebne kontrole v kritičnih situacijah, - je seznanjen z osnovami načrtovanja, delovanja in vrednotenja komunikacije ob nesreči; 	<ul style="list-style-type: none"> - uporablja ustrezne komunikacijske veščine in spretnosti pri delu s skupino in posamezniki, - vzpostavlja ustrezen stik s prisotnimi in jih motivira za ukrepanje, - obvlada nadzor telesa in čustev v postopku s prisotnimi, - ustrezno premaguje razlike v mišljenju in stališčih drugih ter druge ovire za kakovostno sporazumevanje, - zna skupinsko delovati, spodbujati sodelovanje članov skupine in dosegati skupinske odločitve;
Skupinska dinamika – faze in zakonitosti	<ul style="list-style-type: none"> - pozna dinamiko in vedenjske vzorce, ki prispevajo k razvoju skupine in njeni produktivnosti, - pozna osnovne metode in tehnike timskega dela, - pozna različne tehnike spodbujanja konstruktivne skupinske dinamike, - pozna stopnje razvoja skupine in skupinske dinamike v času, 	<ul style="list-style-type: none"> - uporablja timski pristop pri reševanju problemov v resnični situaciji, - razvija medsebojne odnose s poudarkom na sodelovanju, zaupanju in tveganju, - je usposobljen za uvajanje metod timskega dela;

	<ul style="list-style-type: none">- pozna težave in možnosti pri vodenju v povezavi z zorenjem skupine;	
Vrednotenje in zaključek usposabljanja	<ul style="list-style-type: none">- oceni vsebino in organizacijo usposabljanja.	<ul style="list-style-type: none">- opravi analizo usposabljanja,- predlaga izboljšave.

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Aleš Hojs
minister